

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

(HARMADIK ÉVI FOLYAM)

Megjelenik a lap minden Vasárnap és Csütörtökön. Előfizetési minden es. k. postahivatalnál, a lapok kiadó hivatalához címzendő levelekben. Ára évenként 3, félévén 6, évről 12 pengő forint.

A lap szellemi ügyeit illető közlemények a szerkesztőséghez utasítandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

A Szentegyház utcájában, a Kendeffi háznál, 487. szám alatt.

Hirdetések minden négy hasábon egy sor után 4. példát, közlésért; folytonos hirdetésekért ill. 3. példát elengedték. Mindenki hirdetésre 15 per belyegdíj előre befizetendő.

A lap anyagi ügyeit érdeklik: u. m. előfizetés, hirdetések, reklamatok sat. a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

KIADÓ - HIVATAL:

A Közeputczában, STEIN könyvkereskedésében.

Az erdélyi kölcsönös biztosító-társulat gyűlése.

Az erdélyi kölcs. jég- s tüzkármentő társulatnak jelenleg, május 2-án tartott közgyűlésén, elsőbbségben is tárgyalás alá vétetett az elenyészett 1857-dik évi eredmény feletti számadásáról tett előterjesztése, mely hozzá az azon kijelentéssel küldetett be, hogy az a dolog lényegével, s a folyt dolgok történetével összhangzó lévén, az egész számadással együtt külön kinyomtatni, s az egyes részvényes tagoknak megküldetni határozatánál. Továbbá másodsor sor számadás-vizsgáló biztosok jelentése olvastatván fel, minthogy semmi észrevétel a számadás iránt elő nem fordult egyéb helyeslőnél, azon jelentés is szóról-szóra a számadásban kinyomtatni rendeltetett.

Több lehető tárgyak a nyári időszakon tartandó közgyűlésre halasztattak.

Melyek után azon komoly elhatározással zárattott be a közgyűlés, miszerint a társulat, a mint eddig 14 év alatt gyarapodva és nevével fennállott, ennek utána is fennállhatását, s minél nagyobb körben működését, a közrészvét, és a vállalatnak annyi alkalommal igazolt soliditása, és hasznos volta által biztosítva látván, a hatalmában álló eszközök által fontos feladatát mind végig befogja tölteni.

A társulat állásáról, a társulat főügyvivője, Kulicsky J. ur, a következő előterjesztést tette: Társulatunk a közelebb elenyészett 1857 év végével lételenek 14-két haladta meg, melynek eredményéről, s a társulat életműszervezetének sáfárkodásáról van szerencsém számot adni.

Jégkármentőnkbeni eredmény, mely 887,235 fr. 21 kr. biztosított tőkét foglalt magában, a közelebb elenyészetteknek sokkal kedvezőbb volt. Az e mentesítési ágra vonatkozó bevétel, az az előtti évről áthozatal 6867 fr. 43 kr., folyó évi bevétel 24,179 fr. 52 kr., tehát együtt 31,047 ft 35 krajczárba rug; jégverést szenvedtek mindössze 113-an, kik azonnal teljes kár-

pótlást nyertek. Mindezekre, a károk szabály szerinti teljes fedezésére, a költségekkel együtt összesen 18,438 fr. 22 kr. vétetett igénybe, és a még fennmaradt 12,609 fr. 13 krból tételt az 1858-ik évi díjtökéhez 7802 fr. 57 kr. valamint 4806 fr. 16 kr. a tartalék-tőke állását képezi.

Előbbi összeg, t. i. 7802 fr. 57 kr. azon okból hagyott meg az illető díjtökének, hogy az idei rendes évi bevételek azzal még inkább erősülve, egyfelől, hogy ha szükség, annál jobban támaszsa az 1858-ki kárfedezeti erő: másfelől pedig, hogy ha az egek áldása lengend azidén is társulatunk ügyei fölött, s ez által nagyobb károsodásoktól megőriz, a társulatunk tisztelt tagjainak annál nagyobb osztalék juthasson vissza.

E hazai intézetünk második vállalatát, tüzkármentési ágát, illető részvét is hovatovább nagyobb léptekkel gyarapodik; mert midőn e szakban 1856-ki év biztosított tőkéül 2,904,941 fr. 32 krt. voltak képesek fölmutatni, ezen összeg 1,413,393 fr. érték lejáratok daczára, 4,379,180 fr. 34 kra szökkent; ugyanazon arányban nevével a társulat készpénz ereje is, 1856-ik évből egész bevétel 33,798 fr. 45 kr. lévén, a közelebb elenyészethen 56,610 fr. 19 kr. s így jelenleg 22,911 31 krral több, mint az az előtti évben.

De valamint a részvét gyarapodott, úgy nevével a káresemények is; az elenyészett év 117 tüzkárok fedezését igényelte, tehát 53-al többet, mint a megelőzőt évben. S midőn amazok teljes fedezése, s az intézet fentartásával együtt 36,576 fr. 14 kba került, még 20,034 fr. 5 kr. hozatott át a következő évre, esvén ezen összevből 13,022 fr. 30 kr. az illető díjtökéhez, és 7,011 fr. 35 kr. a tartalékhoz.

Mi az intézet fentartása költségét illeti, daczára a fenn elősorolt öröndetes gyarapodásnak, aránylag kevesbre rugott, mint az elenyészett megelőzőt évben; mert jelenleg az egyes díjtökéket alig 26²/₃%-ig terheli. Ennek nyomán azon reménységet tápláljuk: miszerint ezen intézet fentartására, és üzlelére megkívántató költségek nem hogy az intézet gyarapodásával nevével, hanem aránylag anynyival inkább apadni kell.

Tekintsünk már most azon erőre, melyet társulatunk az elenyészett évben összesen kifejtett.

A biztosított tőke, a jég- és tüzkármentőjével együtt, 5,266,415 fr. 56 krra ruga, melyből az év bevégeztével 2,702,895 fr. 56 kr. érőnek biztosítási érvénye telt ki, és így az 1858-ik évre 2,563,530 ftot érő tömeg jött át.

A mindkét ágában összes bevétel, t. i. a jég-szaknál 31,047 f. 35 k. a tűz „ 56,610 „ 19 „

összesen 87,657 „ 54 „

tészen, melyhez ha azon tőke helyett, melyet részvény-társulatok kezességül mutatnak fel, itt a tagok egymás közötti kölcsönös díjpótlék-kötelezettsége felső fokozatának mennyiségét hozzá adjuk, tészen ez:

a jég-szaknál 67,833 f. 36 k.)

a tűz „ 254,479 „ 30 „)

össz. 321,313 f. 6 k.

összesen tehát 408,971 „ ppben.

Mely fedezhetési pénz-erő a megelőzőt évihez képest, 103,909 fr. 41 krral gyarapodott.

Hogyha figyelemmel összevesszük ezen kereskedési tőkét, mit a társulat tisztelt tagjai kölcsönösen a legrendkívülbb, és alig képzelhető esetekre egymásnak nyújtanak, a biztosított tömeg 5,266,415 fr. 56 krra ruga, nem találunk egyebet, mint azt, hogy e társulat tisztelt tagjai egymásnak kölcsönösen egy a lehetőség legnagyobb biztosságot nyújtanak, minthogy semminemű részvény-társulat, bármennyi kereskedési tőkéjével is, biztosítottjai irányában aránylag felmutatni nem képes; mert társulatunk fedezhetési pénzereje a biztosított tömeghez úgy áll, mint 1: 12¹/₂, vagy is a legrendkívülbb esetben képes lenne 2. minden 25 biztosításra megteríteni.

Daczára ezen eddigi kifejtett erőnek, még a legrendkívülbb eset is nem sujthatná az egyes tagokat oly mértékben, min-

vel némelyek a tisztelt közönséget e hazai közintézetűl elidegeníteni törekednek. Szabályainkban tisztán meg van állítva azon fokozat, a meddig pótlólag a tisztelt tagok járulhatnak a közös pénztárhoz; s korántse áll azon állítás, mintha a legrendkívülbb eset e kölcsönösen biztosító-társulat tagjait, valami rendkívül nagy terüvel sújtaná; ellenkezőleg az előzményből tisztán kitűnik az, hogy mint eddig, úgy ezután is a fenhagyott bevételek által, a netalan történhető rendkívül csapások az egyes tagok fölött érezhetetlenül hátrintassanak el.

Tekintsünk még vissza az elenyészett évek alatt léptenként kifejtett tömegekre, midőn társulatunk újabb fejlődését nyerte: találjuk, hogy

1850-ben 136,578 fr. 14 kr. biztosított tömegből 50 kárszenvedett fódózott; 1851-ben 350,835 fr. 7 kr. bizt. töm. 50-et; 1852-ben 1,884,679 fr. 19 kr. bizt. töm. 117-et 1853-ban 2,577,296 fr. 29 kr. bizt. töm. 260-at; 1854-ben 2,246,536 fr. 51 kr. bizt. töm. 329-et, 1855-ben 3,600,214 fr. 39 kr. bizt. töm. 129-et; 1856-ban 3,838,268 fr. 27 kr. bizt. töm. 268-at; 1857-ben 5,266,415 fr. 56 kr. bizt. töm. 230-at; és így összesen 19,306,825 fr. 2 kr. biztosított tömegre 1,433 kárkereseteket fódózott, és ha ehhez még az 1844—1849-ik évi jég- biztosítást, mely összesen 1,861,937 fr. 8 krra rug, s az addigi kártszenvedettek számát 430, hozzáadjuk, kitűnik, hogy ezen intézet léte óta 21,168,763 fr. 10 kr. biztosított tömeg mellett 1,863 tagnak nyújtott segédelmet a biztosított kár szabály szerint teljes mennyiségében, mindezekre pedig összesen nem kevesbet, mint 275,905 fr. 8 krt. ppben fordított, s ezen tekintélyes összeg annyival kitűnőbb, ha megmondjuk azt, hogy az keletkezett a szó teljes értelmében semmiből vette, s minde az egek áldásán kívül a gondos ápolás, és életműszere rendületlen kitartásának tanu bizonyítványa, mely kitűzött céljához, az emberiség érdekében mindinkább közelítve, annak rendületlen fentartására

SPANYOLHONI LEVELEK.

X.

Sevilla, 18-dik április 1858.

Ma van a híres Feriák első napja, ez Sevillában a legérdekesebb időszak, melyről az itteni három hónappal azelőtt beszélnek, hogy aztán kilencz hónapig vitakozhassanak. A st. sebastien tér, mely a város falán kívül esik, el van leve sátrakkal és mindennemű marhákkal. A nagy tért hosszában egy egyenes vonalú út vágja át, két felől a sátrak, melyekben a sevillei hölgyek reggeliznek, ebédelnek és elfogadnak reggeltől estig. A két vonal tetején két nagy sátor van felütve: egyik a casinoé, s mely inkább egyház mint sátor, s melynek magasságáról látszik az egész feria. Átellenben a kereskedelmi kör. A casinótól balra ismét egy sátoros, díszesebb mint az urhölgyeké, mindamellett is, hogy ezt trianai cigányok foglalják el, kik közül sokan igen szépek, s kik a bunnelos rántásával foglalkoznak, mely hasonló a magyar almáfánkhoz, s melyet a spanyolok nagyon kedvelnek csokoládéval. Minden ember, a parasztiól kezdve a nagyúrig, reggelizni megy a cigányokhoz, s két személyi jóllakhatik hat rénz (mintegy 6 krajczárért). A lovak, öszvérek, szamarkak, ökrök, juhok, kecskék egymásközt vegyítve — a cigányok sátoraitól kezdve, egész a Montpensier herczeg kertjéig, terjednek ki — a kaputól jobbra, a dohánygyár falaihoz támasztva, mindenem vándor-színházak, költőcénczosokkal, jomleurekkel, marionettekkel telvél vonulnak végig, s a más oldalon egy roppant hosszú sor bubás-boltok, végig a herczeg-infantú sátráig. Ez a térnek hü leirata. Ez egész téren roppant tömeg jár, kél roppant sok idegen, Spanyol-

hon minden részeiből, Portugalliából s az elmaradhatlan fia Albionnak, annyira ismert fűrkésző kíváncsiságával. A vásár tulajdonképpen csak a reggeli órákban tartatik — hajnalról délig. Mondják, hogy igen érdekes és mulatságos, hallani mindazon élcezes megjegyzéseket, kérdéseket, feleleteket — melyek ilyenkor az andaluz nép szájjában keringnek, — ha az ember nemcsak a castillán nyelvet, de az andaluz dialectust is érti. Én részemről meg valék fosztva ezen agudezasokat hallgatni. Kár, hogy aránylagosan oly kevés nemzetű öltözetek láthatók. Itt-amott feltűnik ugyan egy-egy majo, egy-egy contrabandista, ki nyeregkapájában viszi magával csinos barna feleségét vagy kedvesét, mely megint híven özi férje escopettját. Délről hatig egy kis szünet áll be a feriai életbe. A vásár megtörtén, a férfiak, szegények, gazdagok, mennek a bikaviadalra; — a hölgyek többsége haza megy s ujra öltözik. S a vigság újból s nagyobb elelenséggel kezdődik naplemente után. Sok cifra parasztasszony, férje mögé kapaszkodva, lóháton vagy öszvéren, melyek magok is fel vannak ékesítve ugynevezett a derezók kal — neme egy gazdagon hímzett, rojtos, sokszínű tarka lótakarónak. Nyereg, kantár — minden egyforma cifraa ily szövegből áll. Az úri hölgyek érkeznek kocsin s körüljárják a vásárt lépest, s mindent nagy érdekléttséggel vizsgálva — míg a néptömeg méhként hemzseg körülöttök. Mire besötétedik, a nagyvilág összegyűl a casino sátrába s ott tánczol éjjelleg, egy vagy két óráig. A nép ugyanazt teszi a sátrakban — iszik, eszik, vígad, tánczol s énekel; főleg a cigányoknál nagy s sajtóságos a vigság, — hol a hegedű helyett a nemzeti guitarre járja. Ez a Feria három nap tart — mindig a leirt módon s a legkülönös azt, hogy a lakosság nagyobb része csak azt sajnálja, hogy nem tart még nyolcz nappal tovább.

Bevégződött ez ünnepély egy híres franczia légutató előadásával, — ki 815-dik levegői útját egy közönséges nagyságu ballonban téve, s ki erre egy barátunkat is meghívá, — mi aztán a feriai s sevillei népek elég bő tárgya beszéltetésre. Telekiné.

SAPHIRA.

Irta HALMÁGYI SÁNDOR.

VI.

Saphira.

(Folytatás. *)

— Eh, uram Isten! — kiálta fel Emerentia néne kissé türelmetlenül, s széken egy heves mozdulattal egészen befordult az ablakból a csüggedt hölgy felé: — bizony még megérem, visszatér szegedre klastromodba, szent sajnargatások és bűjtös ételeken soványkóztatni szép testedet és halálra unni magadat ostoba apáczaid társaságában, kik jobban tennék, ha férjhez mennének. Ugyan, édesem, mi lett ma tégedet, hogy csak bűnt és salakot látsz a világi életben? Hát hol a bűn, hol a salak, hol a csáb és hol a világi élet ez udvarnál? Hiszen elég klastrom ez, melyben akár apáczaidd képzelhetem magamat. Csak az hiányzik, hogy fekete fátolt borítsak arczomra, s szeges övet kerítsek gyöngye derekamra, s a miből ugyan semmisse lesz. Valóban, meg nem foghatom, s tudni nagyon is vágyom, hogy a ki eddig legálább is elégültnek látszottál velünk, mi okból

*) Lásd a Kolozsv. Közlöny 86-dik számát.

untál ránk. Ime, öt vagy hat-hete, s még több talán, hogy szerény társaságinktól is egészen elvadtál, s most meg éppen végtépp vissza-vonulni vágysz. Saphira, légy őszinte, s mondd: mi bánt?

— Én nem tudom, — viszonzá a kérdezt szenedő, küzdelmes arckifejezéssel, s kezét tördelve; — oh én nem tudom, de egy darab idő óta kimondhatlan búskomorság lepett meg. Gondolataim nyomasztók, nyugtalanító álmaim, s a bizalmatlanság és elégedetlenség érzete van velem szüntelen. E kínos lelki állapot elviselhetlen kezd lenni már, s én gyáva és erőlen vagyok magamat abból kiragadni. Mondom neked, jó Emerentia, jobb lett volna nekem nem térni vissza az udvarhoz. Tudhattam volna, hogy itt nem lesz nyugodalma fáradt lelkemnek.

— De uram Isten, hát mi háborgat itten? Saphira!... valld meg igazán, hogy magad se tudod: mi bajod? Csak eszedbe jutott, hogy rég nem panasztál a világ rosaságára, s most szeretnél elhitetni velem, hogy az ördög feketébb, mint a minőnek festik. Nem mégy sz velem semmire! Én vénasszony létemre is mindig sokkal inkább szerelmes vagyok a való-életbe, hogysém azt minden bűnével együtt igazabbnak és szebbnek, sőt jobbnak ne vallanám beteges képzeletűd bús, ábrándos világánál, s jegegyed meg: ha én hibázom, midőn a világot mindig csak szép oldaláról nézem, te meg tán éppen bűnt követsz el, midőn az ellenkezőt teszed.

— Tehetek-e róla, hogy a jól a rossz miatt nem látom többé? Adj nekem bizalmat, adj hitet az emberekbe, s tavaszunk rózsáit fogom látni a télnek közepén. Csak arról győzz meg, hogy van szív, mely nem önző, van ajk, melyet hazugság nem szentségtelenít, s én boldogabb leszek és jobb és barátságosabb, mint

ezután is ösztönszerűleg törekedését legfőbb kötelességének ismeri el.

Hogy pedig kellő foglalkozást legyen arról, minő pénz-erő e most említett 275,905 fr. 8 kr. melyet e társulat létesülése óta, a biztosított 21.168,762 fr. 10 kr. irányában fordított meg, a nélkül, hogy e társulat tisztelt tagjai pótlólag valami rendkívüli hozzájárulással terheltek volna; csak úgy lennének képesek megérteni, ha azon kérdést tesszük: 100 millióra rugó biztosításnál ugyan a most kimutatott arányban vajon mennyi lenne képes e társulat megbírnai, a nélkül, hogy a legcsekélyebb díjpótlékra is lenne szüksége? felelet: nem csekélyebb összeget mint 1.303,406 frtot, mely még az 5—600 millió forint biztosítási összeget felmutató részvény-társulatnál is, már rendkívül jelentékeny összeg.

Ily körülmények közepett e társulat jótékonyágának, s közhasznosságának nem csak, de szilárdságának is annyival nagyobb tanúságát adja, minthogy ezen társulat egyes biztosított tagjai, a biztosítási díjak arányában egyszersmind a társulat részvényesei is, s így e társulati erő gyarapodása nem egy külön testület nyereségeit öreghíti, hanem magának az egyetemes társulatnak közös érdekét mozdítja elő.

KÜL- ÉS BELFÖLDI LEVELEZÉS

Brusza, april 14-én 1858. — Ma valamely leskelőző muszlimán meglátá a holdat, s rögtön megszökött a várban az ágyuk, s a város minden pontján a pisztolydurrogások, melyek a Ramazan kezdetének hírt tudaták az igazhívőkkel; este a minaretek ki voltak világítva, örömtűzek lobogtak a hegyek oldalain, s a levegő sűrűvé rakott repült fel. Ez nagyon szép látvány volt, mit én a ferdőtől elmélázva néztem. Szembe volt velem a pasha ferdői kioskja, mely előtt egy hosszú sor szurkos fenyőfáklya méla lángjai nyultak el. A pasha fényes kíséretével visszatért a szeralyból, s háremjébe vonult, hogy a hon gondjaitól fáradt fejét az évek édenébe merítse el, ott kiejtett száz szebbnél szebb neje között, öt gyönyörű bajader-tánczolt, zörgő dariájokkal (kis dob) kéjgélően hajlongva előtte, mások mindenféle serbetekkel, edességekkel, földig kajlongva jöttek elő, az pedig, ki nek szobája előtt hagyá papusát (a választott), egy nagy pávatollas jelpézelt (legyező) szelöztette, egy fertelmes szerccsen az ajtónál álkodott karddal s villogó szemeivel; ezen szép kép méltó lett volna élénk színezetével Watho fantasticus ecsetére, s mindezt én kilestem ferdői lakom ablakából egy látszóval, s egy kaczer esti-szello segite ezen vétkes behatolásomban tiltott édenbe, elfújta a függönyt a nyitott ablakról, s feltárá előttem egy-egy percze a boldogság, az elégtelenség ezen vonzó képét, s én sohajva mondtam magamban: vén róka szeretűk

bárki más. De hagyj engem kétkedni és bezárni szívemet, ha meggyőzni nem tudsz.

— Ki tudná meggyőzni a hitetlent, kinek szeme mindjárt káprázik és zöldet, veresét lát az igazságnak fényétől? Ime, jó ideje már, hogy hasztalan vitatkozunk, s az ördög engem vigyen el, ha kedvem van tovább is falra hányni a borsót. Még egyet kérdek csak! — szölt a koros hölgy felállva székéről.

S elhagyván az ablakfülkét, csendesen Saphirához közeledett és megfogván kezét, szemébe nézett komolyan és így szólt hozzá:

— Több mint egy félórát, hogy nyelvem hegyén egy kérdés ég, melyet ha tovább tartogatnék, elrontaná szájam ízét, s szakáson ellenére csipősség érzének szavaimon, a mi érzékeny kedélyednek kellemetlen volna. Hadd álljak elé vele hát! Én zsákbán macskát árulni nem szoktam, s szeretném, ha megjegyeznéd, hogy viszont semmi se ingerel engem úgy, mint az, ha valaki emberismeretemet megcsalni akarja. — Panasztól, s a bajnak igaz okát megnevezni őrizkedél. Azt gondolod, nem rég sejttem azt? Saphira! felel igazán, a mint a dolog van: ugy-e szerelmes vagy.

— Ah! Emerentia! — kiálta fel Saphira e váratlan kérdésre, mely a legkellemetlenebbül látszott őt meglepni, mint egy villanyűresre visszarántva kezét, s arczán az újdonság és bosszúság kifejezésével fordult el egy pillanatra; de rögtön összeszedvén magát, a leghidegebb nyugalommal, s a legélesebb gúny hangján mondá: — szerelmes én! Boidog Isten, ugyan kibe?

— Ki tudja, tán éppen azon férfiba, a ki csak érted el, s egy jó szóért töled, tán életét adná. Hidd el, angyalom, az igaztalanság, melylyel iránta viseltetel, már az első perczen, hogy feltűnt előttem, gyanul ébresztett ében-

helyedben lenni, sőt még megtámadtam a sorsot is igazságtalanságaért, szemérem vetém hát, miért érdemel ki azon lény, kinek lelkiismeretét bizonyosan több vétek nyugtalanítja, ki tudatlanságból eredő büszkeségből többeket bánt, ki egy kis zsarnok, kinek több százczerek élete s boldogsága van kezében, ki hatalmát gyakran fordítja nemtelen cselokra, kinek szívében alig tanýázik egy nemes érzet, hogy annyi élvezet, annyi boldogság, annyi szeretettel legyen környezve: midőn én, kinek élte erényes, kinek lelkiismeretét egy vétkes, egy rossz tett emléke se nyugtalanítja, ki mindenkit testvéreileg szeret, kinek életfeladata embertársain segíteni, ki a hon és szabadságszeretet magasztos érzetét hordja szívében, elhagyatva, egyedül senkitől nem szeretettve vagyok kidobva az élet röges ösvényére, a nélkül, hogy lenne egy szerető szív, melyre a küzdelmek alatt elhalkadt fejem elhajthatnám, az irigységtől áthatva még sokáig okoskodtam volna így, ha egyszerre egy puskahang nem szólt meg, az ablak esőtőlve török szét, s a golyó a pasha lábánál üd. Odalész comját zúzza szét, az ablakdarabok más kettőt sebesítnek meg, nagy zavar, a pasha hivatja a zapité basit (rendőrfőnök), s ez vett rendelkezés után befutja a vidéket minden siker nélkül, ezen keresésben eljutottak Szuvánlikójba (hol egy honfitársunknak, s barátomnak Ö. J.-nak volt majorja, melyet most egy német vett meg), egy tejárló asszonytól megtudják, hogy a német, vadászatról visszatérve, kilőtte fegyverét, rögtön rárohannak, rutul eldöngetik, s összekötözzé a pasha elejébe vezetteik, ez a börtönbe kuldi, s az illető consul erőlyes fellépésének alig sikerült két napi fogság után kiszabadítani. — Azt mondhatod rá, jól esik, mit lődöz német uram ott, hol embert lehet agyon, az igaz, csakhogy az említett csiflik (major) a pasha kioskjától egy jó félóránnyira van, tehát oly távolra, hogy ágyuval is alig lehetne oda löni, aztán a német seréttel, nem golyóval lőtt; inkább hihető, hogy valami hegyi török a szomszéd szőlőkből lesködve, mint én, megírgyeltte a pasha boldogságát, s a helyett, hogy a sorssal veszekedett volna, golyóját repíté oda; meglehet, hogy valami igazságtalanságot akart valaki megboszulni, s a golyó, mely az odalész hablabát zúzta el, a pasha urnak volt szánva; sokan a pasha fiát is gyanúsítják, s tette indokál a szerelemfellesté mondják.

Rendes időnk jár, egynehány hétig caniculai melegek voltak, s most néhány nap óta oly hűvös esősdő állott be, hogy koponybe burkolva is didereg az ember, s most, miután a bruszai híreket mind kizsákmányoltam, menjünk át a fővárosba, s onnan egy lufdóllra ülve, repülünk végig a tartományokon, egy kis szemlét tartandók az ottani események felett.

Isten igazságos büntetése. Egy szegény és számos családdal bíró hadesi (zarandok), ki a kormánytól tahimot (élelmi segélyt) kapott, Haszkóiban, az Aranyzarv-öböl melletti kulvárosban lakik vala, családja s maga nagy nélkülözéssel küzdé, de szegénynek sikerült lahimját 15 ezer piasterért eladni, neje s maga is örömben elbeszélte szomszédjainak ezen szerencsés vásárt, s tanácsot kért ösmerőseitől, hogy miként tudná pénzét legezelszerűben felhasználni.

Egy komsu (szomszéd) fejében azon gonosz eszme fogamzott meg, hogy, miután a hadsi ugy se tudja, mit tegyen pénzével, jó lenne azt elcsajátítani, s ezen gonosz tervet teljesítendő, egy

este belopódzott a lakba, a család nyugodt álomban szendergett, talán álmodtak egy szebb jövőről, kincsekről, a láda, a melyben pénz volt, a hadsi fejénél állott, s így bajos lett volna azt feltörni, a nélkül, hogy nem ébredjenek a lakosok, ki kelle tehát őket valami módon esalni a szobából; a találékony eszű tolvaj néhány perczenyi gondolkodás után egy bölcshöbénalvó kisdedet felvesz, kiviszi a kertbe, s ott elkezd gyömszólni, a gyerek sirására felébred a család, s látva, hogy az övek eltűnt, ijedve ugráltak fel s futottak megmentésére a gyerekeknek, (azt híveik, a népnél élő előítélet alapján, hogy gyerekeket a zsidók loptak el, hogy hűsvérta véret megigya) ezalatt a tolvaj a ház egy sötét szögletébe rejté magát, s midőn látá, hogy lakói távoztak, bement, felverte a ládát, s a 15 ezer piasterrel kezében éppen kimenendő volt a kapun, midőn az utolsó nagy hó által megrongált ház összeomlott, romjai alá temetve a tolvajt, a lakosok ekként menekültek, másnap a ház romjait széthányva, pénzök keresésére indultak, de iszonyatos bámolatokra a láda fel volt verve, s a pénz eltűnt, tovább ásva megtalálták azomszéd iszonyuan elzúzott hulláját, s kezében a 15 ezer piasterrel, csak akkor tűnt világ a dologra, az igazhívők nagy bámolatát idéző elő ez eset, a hadsit mindenki szent embernek hiszi, ki a profétának különös kegyében van.

Tegnap a szultán a Szeraszkerialban (a hadügyminiszteri épület) egy nagy katonai szemlét tartatott, melynek folyama alatt tudára adta a hadügyminiszter Rizza pasha az összegyűlt sergeknek, hogy a nagyur a hadsereg fizetését megjavította, és pedig a közkatona ezután 20 piaster helyett 30-at kapandók egy hónapra, a tiszték fizetése is ezen arányban nevedekett; az eddigi keveset se tudta fizetni a kormány, hogy fogja fizetni azt mostani megnövekedésében, csakhogy persze arról, hogy a szegény katonák fizetése a pashák zsebébe ragad, a padisah mitse tud.

E hó 8-án a francia követ, egy görög követi sőt tolmács kíséretében, a perai görög despotá (hariopolisi püspök), Dorothé urnál, tett látogatást, s egy gyémántokkal kirakott N betűvel ékes burntöszelenczét adott át, melyet a császár magas elégtelése jelül küldött a püspöknek a perai templomban énekelt Tedeumért az attentat alkalmával; ugyanezen nap a konstantinápolyi, alexandriai patriarchának, s az ismidri despotánál tett azon czélból látogatást a követ; ez arra mutat, hogy Napoleon minden áron népszerűséget akar nyerni keleten, tudja, hogy haa vallásos görög népet meg akarja nyerni, akkor papjait kell kasszulinrozni.

A kormánykanc tanácsa (conseil des travaux publics), a kormány rendeletéből, egy a Török-honban állítandó vasutak rendezésének alapfelvelelén dolgozik; a szmirna-aidini vasutnak adott azon engedmény, mely szerint ezen társaságnak kizárólagos joga leend Szmirna környékén 30 mfnyire mellékvonalokat nyitni, csakhamar figyelemztette a kormányt, hogy az ily elhamarkodott engedmények mennyire hátrányosak lehetnek.

A samsond-sivási vonalon nem sokára megkezdődendik a munka; az irade értelme szerint a 25 ezer font cautionak april 1-ig le kellett hogy tétessék a kormány kezéi közé; Price mérnök társával a napokban tért vissza vizsgálati utjából kész terveivel, ezen társaság capitaliss 4,500,000 font; a kormány 7% kamatot bizto-

sit, a részvényeseknek. Ezen vonal Angorán és Kuthánán át, az utcsaki vonallal könnyen összeköthető leend. Vasutakról beszélve, menjünk át Szmirnára, a vasutak nagy honába.

(Vége következik.)

Budapest, april 28-n. V. — Gyulai Pálnak a „Pesti Napló”-ban foglalt, s a nők írói pályáját érdeklő nem egy részletben igazságos, de alaposságát téveget, minden tekintetben pedig apopostlan philosophiaja, társaságokban és irodalomban egyaránt élénk figyelmet és kedély-mozgalmat idézett elő. S a napi sajtó már csaknem egyetemes szót emelt a különben annyira éleselmű és józan felfogású ítéző azon eljárása ellen, miszerint pusztán egyéni szenvedésalapuló nézetet az objectivitas mezébe borítván, kedvencez, hanem rögzszmek uralma alatt, a tökéletlen társadalmi viszonyainak nyomása folytán létrejött tényállást, vagy egyes ferde jelenéket általános zsínormérték gyanánt akarná föllátni. s ekkép a női szellem nyilatkozásától, illetőleg magától a női szellemtől a jogosultságot megtagadja, természeti, s a férfival egyenértékű, sőt némely tekintetben azon felül álló lelki tehetségeik ilyenlét voltát elvitatná. A mi kedves lehet ugyan mindazoknak, kik a polgáriasság megleghen fejlődött külföldi, s főleg éjszakamerikai állapotokról *) ez érdemben mit se tudva, az asszonyt most is csupán a fazék és dagasztó-leknő mellett helyk helyen, nem különben az anathemázott nemből is némelyeknek, kik irodalmi színvonalon nem emelkedhetvén, a magas szöfői éretlennek mondaní Aesopstól nem szegyenlík, a nélkül, hogy a nálunk még kiltatásban s létező tudományos és professzionális nő-irodalom ellen harczoló, Gyulai közzönetre méltó, de szükségtelen aggályait nemhogy oszlatnak, de legkevésbé értenék is; minőlfogva azon ellenvetésre, hogy a genius ritkán felvilanó szárnyait még a különben méltánylandó eszladi t. kinteteknek se szabad lekötni: tehát ezen erős, de a philippicázó által is megoldás, nélkül hagyott ellenvetésre megfelelői kétszeresen képtelenek.

Legnyomósabban szól a dologhoz mindig ifjú kedélyű tudósunk, az elfogultlanságáról ismeretes öreg Brassai.

Megjelent már, s szerzőnél (Tömölcsika 1. szám és könyvtárusi uton is kapható: Tán-csics, Bördács Elek, a gyalog arendás” című népies tanregénye, s jó lélekkel el merjük mondani, hogy meggyőződésünk szerint ennél jobb népkönyvvel a magyar irodalom eddigelő nem dicsekedhetik; irály, hang, fölfogás és tárgyválasztás mind legszorosabb összefüggésben vannak azon kívánalmakkal, melyeket az igazi népirohoz, ki tisztelt nem stilyusgyakorlatnak, vagy vásári munkának nézi, s a produkt, ezíval össze nem téveszti, kapcsolni szokunk. S ezért Tánácsics könyvét nemcsak az olvasó-közönség alsóbb rétegének, s a néppel érintkezésben levő kaputos osztálynak, papoknak, jegyzőknek, tanítóknak megbecsülhetlen, s mindenkinek élvezetes olvasmányképp ajánlhatjuk, hanem a rokon származási írók számára is nagyon hasznos és méltó tanulmányunk tartjuk. — Az ó-budai hajógyár napszámosai közül proprio motu 49-n fizettek rá elő. Ara 40 pkr.

Tegnapelőtt este adták elő Szigligetinek a Teleki-pályázaton 100 aranyat nyert „Fenn az éj” L. Éjszakamerikai utazásom. Irta dr. Nendtvich Károly, Pest, 1857.

nem. Azóta szemmel tartom mindkettőtök magaviselését, s én azt hiszem, hogy ő.

— En nem tudom: kirol van szó! — mondá Saphira durczason, s hevesen lépdelt a szőnyegen tovább, hogy elrejtse zavarát és türelmetlenségét.

(Folytatjuk.)

RÉGI HANGJEGYEINK ÉRDEKÉBEN.

(Buzgó eszéklés t. Szénffy Gusztáv urhoz.)

Tisztelt hazafi! — Nemcsak az egész magyar zenevilág, melynek határain kívül esém én, hanem a haza összes értelmisége kétségkívül kellemesen volt meglepve önnek, tisztelt hazafi! azon föltötte érdekes levele által, melyet háromszáz éves zenedarabjaink ügyében a Magyar Sajtó érd. szerkesztőjéhez boesatani méltóztatott, s melyet a t. szerkesztőség lapjában (1858. 45-d. sz. 178. l.) közzétetni, a nemzeti öröklyék tisztelete mellett, t. cz. olvasói iránt is tartozó kötelességének ismert.

Tinódi, másként Lantos Sebestyén, zárja be, a XVI-d. század közepén, régi magyar dalnokaink vagyis hegedőseink sorát. Kétségkívül ezek ő-zamata s azért ősrégileg eredeti magyar hangjaiknak kell itt-ott visszarézenni Tinódi lantján s verses krónikájának hangjegyeiben. Ezen zenedarabok három század folytán heverték érintetlenül, figyelem nélkül, miként heverték több becses írott emlékeink, melyeket a nagy ősök tanulságul jegyezgettek hi unokáik számára. Valamint multunkat ezek nélkül megértenünk lehetetlen: ugy a valódi, őseredeti magyar nemzeti lelket kellőleg, a kor zenéjének alapos felfogása nél-

kül, mely bármely nemzet lelkiületének egyik fő ismérve, s kedélyhangulatának leghivebb ki nyomata, felismerni nem képesülhetünk. Fontos szolgálatot tett tehát ön, nemes hazafi! nagy-lelkű őseink kedélyállapotait ismerni ohajtó hazai értelmiségünknek, midőn ő-magyar zeneszereményeinket tűzé avatott lelke buvárdásának czéljául. Hogy hosszas s majdnem kétszázébjtó vesződsége után, sikerült elvegre a kulcsot a rég elavult, de azért nemzeti kegyeletre érdemes hangjegy-maradványokhoz kitálatni, nyert diadalán szivünkkel örvendünk, s diadalának örömapján tapsokkal üdvözljük. Már eleve is egy titkos édes vágy tartja rezgésben kobunk húrjait, hallhatni nemskóra, a közel hónapokban, azt a Tinódi-indulóit, melyből talán hat zázados zenéneknek tisztán magyar viszhangjai ömlenek kedélyünkre.

A ki Tinódi Sebestyénnek XVI-d. századbeli költészetünk körében kifejtett működéseit behatólag tanulmányozta, az előre is tudhatja, hogy verses krónikájának hangjegyeinél régi magyar történeteket elbeszélő szöveggel leend dolgunk: tehát zenedarabjainak jellege, korának történeti eseményeiben nyilatkozó tisztán nemzeti lélek.

De birunk Tinódi korából, ennek verses krónikájával ha nem egyidejű, ugy bizonyosan nála régiebb, más kótás énekeket is, melyek bibliai epika nevezet alatt, azon század magyar költészetének jelentés, és a történelmi s regényes elbeszélések megelőző részét alkotják, s melyekben tisztán erkölcsi szellem-irány mutatkozik.

Ez utóbbiakra nézve ohajtom ön önnek, tisztelt hazafi! figyelmét s munkásságát megnyerni: — megnyerni, mert ezek nélkül a Tinódi-féle hangjegyek szándékolt, sőt nyilván meg is ígért kiadása által, XVI-d. századbeli korhadt, de ön által javítás alá veendő, épülete

— ösztintén szölvá, — nem lenne bevégzett egész. — Azért nézetemet e fontos tárgy körül, történelmi alapon igyekszem kifejteni.

Nálunk a történelmi rimes elbeszéléseket, hová Tinódi is tartozik verses krónikájával, megelőzte a bibliai epika, vallási apró eposzaival, melynek czéja volt nem annyira érdekes események költői előadása által gyönyörködtetni, mint inkább épületes elmélkedések, vallásos és erkölcsi oktatások, jámbor intések s buzgalmi ömledések által a hitéletre gerjesztőleg, a közérkölségre javítólag, s a haza akkori soknemű szenvedései közt a kedélyekre vigasztalólag hatni. (Toldy: A magyar költészet története. I. köt. Pest 1854. Sr. 182. l.) Sokat ezen bibliai költeményekből a Hoffgreif Györgynek Kolozsvárt 1553 körül nyomtatott kótás énekgyűjteménye, mely az akadémiai könyvtár egyik legnagyobb ritkaságát teszi, tartott fenn.

Távol a fővárostól, nem vagyok azon kedvező helyzetben, hogy az akadémiai példányt, felvett tárgyam tekintetéből, megforgathassam; de szerencsémre, kezeim közt is van egy ilyen gyűjtemény, melynek illetékes helyén közlendő tüzetes tárgyalása, szakfoglalkodásainknak idővel egyik érdekes tárgyat képeznél. Réa vonatkozólag, legyen elég itt csak annyit említenem meg, hogy az egész nyomtatvány csonka; hiányzik eleje, néhány közbeeső level sincs meg, néhány pedig kézirati, hi másolás által pótoltatott. Mindezekhez járul még az, hogy a birtokomban lévő rész csak első fele az egész műnek. Így, a hogy nálam van, áll az egész 115. nyomtatott s kéziraltal 9 bepótolt lapból kis nyolczadrésben: összesen tehát az olvasó-ísvám 73/4. Elősorolom tárgyalag azon darabokat, melyek egészskül tekinthetők.

(Folytatjuk.)

ernyő, nincsen kas" című rimes versekben írt vigjátékát. Az elmélen szerkeztett és jó irányú, bárha kissé pongyola műköztetésben részesült, de egyszersmind arról is tanúságot szolgáltatott, hogy a rímek használata — mi még a tragédiában is kétséges — vigjátékban a dolog természeténél fogva az illusio rovására esvén, nemcsak szükségtelen, sőt vissza is dolgoz.

Kelen.

Makfalva, május 1-én. — Ezen a Kisküküllő-völgy egyik legnevezetesebb helységében, a forradalmi innen csaknem minden évben, reméltetés tüzésznek lett áldozata temérdek család. E jelen év se volt kedvezőbb, s a legutóbbi héten két erős tüzész pusztított ismét itt; az első tüzésznek négy teke s a birtokosok minden vagyona, a másodiknak negyven gazdaember mindene lett áldozata. Egy egész utca most csak puszta rom.

Eppen a napokban került kezünkbe a magyar általános biztosító-intézet tarifája, melyből látni, miképp száz pfint árú épületet 14—18 pkr évi adóval biztosítani lehet; sőt a már régóta virágzó erdélyi kölcsönös egyletnél, oda számíthat a lehető visszaszámolásokat, szintén ily jutányos a biztosítás, s valóban bámulni kell, hogy késik minden birtokos legalább épületeinek biztosításával? És leginkább Marosszéken, a hol magának ezen hatóságok is saját megyei tűzkármentő-intézete van?

Mennyire könnyűne most, szerencsétlenségük az elégtel gazdabereknek, ha évenként 14—18 pkr adó szentelték volna, hogy egy ily balesetben szívesen elfogadják a nyomorúkat enyhítésére? Hány 18 krt nem adnak ki a korsómba, a mi nekik se testi, se lelki hasznót nem hajt?

— A magyarországi tüzvédek... (szöveg elhagyva)

KOLOZSVÁRI NAPLÓ

— Bulvosunkin asszony e hó 6-kan távozott el városunkból. Utólagosan értesülünk, hogy „Stuart Maria” adatásakor több előkelő férfi s nők által egy értékes antike gyöngyös nyakékkal s kakperczczel tiszteltetett meg, egy átnyújtott selyemplapra voltak nyomtatva a megtszítók nevei. Utolsó előadás után az eltávozandó gróf Kemény Sámuel msa még egy napra itt marasztalta, s e hó 5-ken újabb fényes lakomát adott tiszteltére. Az ebéd 6 1/2 órakor kezdődött, s végével a Pongrácz bandája hivattott, s a tánc, melyet a gróf háziga Bulvosunkinával nyitott meg, éj 11 óráig tartott. Ekkor a nemes gróf ezüst tálcán, ezüst csukor szelenczét nyújtja át a művésznőnek. A tálcán ezen sorok vannak véve: „gr. Kemény Sámuelnek, Bulvosunkin. Sz. Lillának emlékül.” Az emlék csinos beszéd mellett nyújtott át a fogadtatott el. Az eltávozott művésznő itt, családilag, beuosszúggal volt fogadva a legelőkelőbb körökben is, s hisszük, hogy sehonnan se venni magával kedves emlékeket, mint fővárosunkból.

— Ő cs. k. A. P. Felsője f. évi ápril 18-iki legmagasb határozatával gr. Károlyi István-nak a magyar gazdasági egyelet elnökévé választását legkegyelmesebben helybenhagyni méltóztatott. (P. N.)

— A kassai közigazgatási kerületben mult ápril hó 30-kan történt, 72,000 fr. 5 százalékos földterhementesítési kötelezvény kiutalódásáról a következő hivatalos kimutatást kaptuk: 50 ftlos 493. 614. 671. 859. 1042. 1244. 1530. 2406. 2345. 2472. 3262. 3291. 3840. számok alatt.

100 ftlos 369. 912. 1029. 1853. 1923. 2696. 2777. 2820. 4009. 5273. 5343. 5393. 5548. 6248. 6744. 6882. 6971. 8857. 8920. 9070. 9350. 9437. 10. 756. 11,833. 11,903. 12,233. 12,292. 12,841. 12,943. szám alatt.

500 ftlos 302. 742. 1103. 1412. 1461. 1781. szám alatt.

1000 ftlos 31. 141. 286. 927. 1205. 1298. 1338. 1431. 1654. 1676. 1919. 2048. 2160. 2193. szám alatt.

5000 ftlos 36. 126. 212. 315. szám alatt.

10,000 ftlos 155. 377. ez utóbbira csak 30 forint esik.

A. betű alatt 3 f. 510—314 f. 2400—578 f. 7270—658 f. 11,240.

— A magyar általános Biztosító Társaság díjszabályait Ostrovszki József mult számának egyikében említett biztosítási kézikönyvébe következőleg adja elé e könyv 35-dik lapján, láthatólag az épületek biztosítása 100 pfintól egy évre 4 pfintól kezdődik s 120-nál végződik; pl. Pesten egy eszerépfedeles kőház száz forint árú falért 4—5, fedélért 6—9 krt fizet, nálunk a nagyobb városok eszerépfedele 100 ftja 12—14, fáfedele 20—24 krt, kisebb városok, jobban épült falak eszerépfedele 18—24, a fáfedele 35—45 krt; szalma-nádfedele 60—75 krt, kisebb falak a eszerépfedele 24—30, fáfedele 48—60, szalmafedele 90—120 krt fizet, mindég 100 pfint után egy évre számítva; a fáfalad a tetőzetet egyenlő díjú. Oly csekély mennyiség a koczkán álló 100 pfint szemben, hogy azt hisszük akármelyik károsult örömet fizette volna. Javaink biztosítása csupa le-

vezetés útján is akármelyik intézetnél vagy azok akármelyik ügynökénél végrehajtható.

— Elérkezett hozzánk is már a „Sáros-pataki Füzetek” második félévi folyamának V. füzet. Tartalma: „A magyar reformált egyház énekléséről” Ivánka Sámuelről. „Rendszerezés párhuzam az unitária vallás és rationalismus közt” Szalai Istvánról. „Az angol nevelési rendszerek” Szabó György Lajostól. „A protestáns lelkész állása az egyházban” Simon Józseftől. „A mármaros-szigeti reform. tanoda történetének rövid vázlata” Szilágyi Istvánról. „Magyar protestáns egyháztörténeti kútfők.” „Felvilágosítások, állítások, czáfolatok.” Szerkesztői Gáborról. Gróf Mikó Imrénék a szerkesztőhöz intézett levele. sat.

— Megjelent Ráth Mór bizományában s általában minden hazai könyvárusnál kapható „Török János publicistai és nemzetgazdasági nemely dolgozatai,” a szerző tulajdona. Ezen összesen 34 ivre menő és csinos kiállítású munka ára 3 rfrint p. p. Tartalmát képezik a szép tollú író azon közirányú dolgozatai, melyeket a Pesti Napló s Magyar Sajtó hasábjain Erdély értelmesebb fia is annyi figyelemmel kísérték. A műben szétszórva annyi az épületes reform. eszmé, miképp méltán ajánlhatjuk ezen művet, mint helyesen összeszerkezett gyűjteményt, minden éberebb hazánkianak pártolására.

— Május 1-jén Fancsi Ilka és Lendvai Márton a pesti színpad két szerelmes szereplője, a színpadi szerelmet átvitték a családi életbe, s egymással ottlibe léptek. Kívánjuk, hogy a színpadon kívül mindig vigjátékokban szerepeljenek egymás karjain.

— Borzadva olvassuk a magyarországi tüzvésekről tudósításokat, melyek egymást érik. F. hó 2-kan Sz. Annát s Komlóst tüzész pusztította el, mely alkalommal 900 hsz, a templommal együtt elhamvadott, ápril 30-kan Balassa-Gyarmaton 191 ház, Szederlakon, Vécsett, Garan-Kesziben, Urán, Nagy-Kerekiben ápril hó folytán mind lángok pusztítottak. Erdélyben is Keresztényfalva tüzész színhelye volt, s mindenfelé vad lánggal égnek a nép által tavasszal rendszeren felgyújtatni szokott erdők.

— A magyarországi tüzvések... (szöveg elhagyva)

KÜLFÖLD.

Franciaország. — Külföldi lapokban újra meg újra fölmerül a confrentia mi löbbi egybelépésének híre, hogy a párisi szerződésnek még hátra lévő nyílt kérdéseit „előről kezdve” tárgyalja, minthogy a hatalmak között, mint látszik, előleges kialakvást nem lehetett létrehozni. A hatalmaknak egymás közötti viszonyára nézve jellemző, hogy nemcsak az osztrák, hanem a porosz és angol biztos is Bécsbe jönnek, míg az orosz és a francia biztos, majdnem szándékos kikerülésével az osztrák fővárosnak, egyenesen Párisba mentek. Talleyrand báró már udvarolt is Napoleon császárnak, eléje terjesztette a bizottság munkálatait. Meglepő lenne, ha ugyan valószínű talál a „Kreuz.” tudósítása, miszerint a francia kormány elkötelezte volna, a dunai fejedelemségek képviselőinek meghívását a dunahajózási szerződés megvizsgálása végett javaslatba hozni; kérdés, ha vajjon Ausztria átalajában beleegyezett-e, hogy az általa már is szentesített szerződést formális vizsgálatnak engedje alá; aztán a német parti államoknak is képviselve kelene lenni a confrentián, ha a szerződés valamennyi részét meg akarják oda hinni; végül tudva van az is, hogy éppen a három dunai fejedelemség képviselői voltak, a kik azon okból, mivel semmi souverain hatalmat nem képviselnek, már Bécsben ki voltak zárva a végleges aláírásból, s e miatti boszankodásukat részint nyilván is kijelentették. Alig bízható tehát, hogy Franciaország fennebbi javaslata, a melynek célja nagyon is elárulja magát, helybenhagyást találjon. Egyébiránt ezt tudni fogják Párisban is, s egy ily tervvel mégis előlépni annyi lenne, mint összeütközést akarni előidézni. Elvárjuk, miképp oldódik vagy oldatik meg a sokjelenmondás.

A „N. Pr. Ztg.” úgy véli, hogy Ausztria a confrentia egybehívásához megegyezését nem adandja addig, míg halározottan ki mondva nem lesz, hogy a confrentia szorosan feladata korlátai közt marad. Franciaország természetesen sok dolgot akarna elintézni, vagy legalább megpendíteni a confrentián, szeretné oda vinni az olasz ügyet, a törökországi keresztényügyet, szeretné, ha a dunai fejedelemségek képviselői is jelen lennének a dunai hajózási szerződés megvizsgálá-

lásánál, csak hogy a többi hatalmak nem mind azt szeretik, a mit Párisban szeretnének.

— A császár még nem hagyott fel azon tervével, hogy Napoleon herceget Algirba küldje alkirálynak; sőt most még inkább ohajtják, mint valaha, az önféjű rokont a francia fővárostól minél távolabb helyre tenni el: amde a herceg kikötéseket teszen, azt akarja ugyanis — elég meglepőleg azon pillanatban, midőn az anyaországban a katonai elem mindinkább előtérbe lép, — hogy Algirban a polgári igazgatás állítassék helyre, s ő maga nem a hadügyminiszternek, hanem egyenesen a császárnak legyen alárendelve; mi igenis felőlő következtelenség lenne a Tuileriaktól.

— Francia felhivatalos lapok londoni leveleknek egész záporával látják el magokat, a melyekben az angol nemzetnek Franciaország iránti rokonszenve a legsebbe színekkel van festve. De nem mind arany, a mi fénylik, s Párisban nem igen kedves meglepetést okozhat a hír, hogy Victoria királynő meglátogatta a Cherbourgba való menetelt, de Berlint meglátogatta majd a nyár vége felé.

— Napoleon császár szép csendesen mind készül, jópár módjára, hogy „ha lesz még egyszer ünnep a világon,” készen lehessen a világnak adandó leczkélével, vagy tán maga akarja ezt az ünnepet kikiáltani? Elég, hogy Franciaország készül, s legújabbban 42,000 ujczot szólít zászló alá, s nagyszerű mértékben szervezeti a maga hajóhadát. Furcsa csupán a „Moniteur” indokolása, miszerint „ezen legújabb katonaszedés által a hadsereg éppen nem növekszik,” mert hiszen tavaly 30,000 embert bocsátottak el — „szabadsággal,” azaz, megengedték nekik, hogy egy kicsinyt haza mehessenek „határozatlan időre,” tehát úgy, hogy minden perczben ismét visszahívassák.

A „Patrie” egy a dán-német ügyről szóló cikkben a gothai pártot vádolja, hogy a frankfurti dietára oly befolyást gyakorol, mely a dán kabinetre nézve ellenséges, és Holstein hűségnek tulsult kíván szerezni az egész dán monarchia fölött. E lap állítja, hogy ha a dán király kényszerítettnek a maga felségi jogait védelmezni, a külföldi kabinetek nem maradnának ez ügyben közönyösek, s hogy ha e kérdés európaivá válnék, ezért a felelősség nem Dániára hárulna, melynek engedményeit visszautasíták és békülékeny szellemét félreismerék. A „Patrie” e cikke Németországban bizonyosan nem tévesztendi hatását. A két német nagyhatalom egyetértene ugyan a Dánia elleni keményebb eljárásban, de a többi német állam szeretne még tovább is késni és így a német ügynek meg kell csökkenni a dolog közepén.

— A kölni lap szerint a románok Párisba követeket küldöttek, kik a confrentia alatt ott maradjanak, hogy a meghatalmazottaknak hazájok szükségéi és ohajtásai iránt felvilágosításokat adjanak.

— A Párisban levő értekezleti tagok ápril 28-án összejöttek, az ázsiai határszabályozási szerződés felől szóló közlésnek tudomásul vételére.

— A francia császár jul. 23-án fogta Cherbourgba menni; az angol királyné éppen jókor jött „áldotti” állapota miatt nehezen fog a francia szíves meghívásnak eleget tenni.

Anglia. — Hivatalos indiai posta: Sir Colin Campbell hadteste április 24-én Bareilly, s egy osztály Azimghur felé nyomult. — Rose tábornok ápril 2-án elfoglalta Ihanzeit; a fölmentő-seregéből 1500, s a futó helyőrségből 3000 ember ölelt meg. Egy angol osztály Azimghurban megsemmisített. Benaresz környékén nyugtalanság mutatkozott. — Az északi tartományok ellenállás nélkül lefegyvereztek.

— Az angol felsőházban Carl Airlie azt állította: Angliának Szárdíniával együtt követelni kell Nápolytól a Cagliari kiadatását, miután a korona-jogások annak elvételését törvénytelennek nyilváníták. Lord Malmesbury válasza: az el-

ítéltetés még nincs eldöntve. Angliát Ersz-kine hibája miatt nem lehet kötelezni. Sajnálja, hogy egyik piemonti miniszter így szólott: Szárdíniát Anglia cserben hagyta, Anglia semmit se ígért; de igenis ajánlotta Piemontnak jó szolgálatait Nápoly rábeszélésére, miután Szárdínia részéről rögtön hadizenetlől, s ennek folytán általános európai bonyolalomtól tartott. Az összes kormányok hasonlóképp tettek. Lord Derby hozzászólta: Franciaország barátságos lábon áll Angliával.

— A feljebbviteli törvényszékek a vidéken ismét több politikai elítéléseket hagytak helyben, mint bécsi és pesti lapokból olvastuk. Így ítéltek el egy hajóronó egyént, a ki febr. 24-én nyilvános helyen a császár ellen sértéseket ejtett ki, s e miatt 18 havi fogságra lón büntetve. Párisban szintén helybenhagyott bizonyos egészségügyi hivatalnoknak állhírek terjesztése miatt 100 fr. pénzbírságra lett ítéltetése. Ez tudillik egy korcsmában, a hol a merényletről volt szó, ezt mondta: „A gondviselésnek nincs azot semmi köze; egyedül a vakeset mentette meg a császárt. Huszonkilencszer hiában kísérték meg, meglehet, de harmincadikszor sikerülni fog.” A többi szavak — mond a „Pays” — sokkal undokabbak, semhogy azokat ismételhették. Az ítélet 10 havi fogságról és 500 ft. pénzbírságról szól. sat.

— Egy angol lap párisi tudósítója érdekes adatokat közöl (állítólag jó forrásból) az ugy nevezett biztossági törvény alkalmazásáról. „A törvény életbe léptetése óta — úgy mond — 390 egyént vittek Algirba. Ezen szám kevesebb, mint a mennyit a köztársaságiaktól rendszeren hallunk, de mégis elég nagy, főleg ha meggondoljuk, hogy mindezen deportációknál perről, ítéletről szó sincsen. Cayennebe is küldtek egynehány embert; 300-at kiutasítottak, és Szárdíniába, Svájcba, Belgiumba mentek, míg sokan önként mentek száműzetésbe. Angers városában egy igen kedvelt és tekintélyes orvost — a ki szabad- elvű volt ugyan, de békeszerető, s az összeesküvéstől merőben idegen, elfogtak. Egy legitimista nemes közbenjárót érte, a császárnak előadván, minő hatással volt ez eset az angersi lakosok hangulatára. A császár meg volt ütközve, azonban végre is Espinasse tbnokhoz utasítá a kérelmezőt. Espinasse ily szavakkal fogadta a legitimistát: ah uram, ön ellenem emelt panaszt! — Nem, ugymond a kérelmező, nem ön ellen, hanem a főnök ellen. Espinasse: az a legjobb főnök az egész császárságban. Ön nem kapja ki azon embert. — Az elfogottak száma, a kiket deportálnak, napról-napra növekszik.

— Az angol lapok vitázása főleg az indiai ügyek körül forog, csak a „Times” veszen időt magának az admirálisához egy kemény feddő beszédet intézni, hogy ismét visszaesik régi téltlenségébe, s Anglia tengeri erejét, különösen az orosz háboru alatt épült ágyunaszádokat, annyira elpusztulni hagyja, hogyha tán rájuk szükség lesz, harkak telnek el addig, míg tengerre bocsátható karba tétetnek. A „Times” egész cikkét nem titkolható gyanakodás lengi át Franciaország irányában, mindamellett, hogy Pelissier tbnagy hivatalosan is értesítette az angol kabinetet, miképp Párisban azt a Bernard fölmentéseért nem tartják felelősnek. Hanem az angol felettébb jártas a bibliában, s jól tudja ama mondatot: „nem szavaikról, hanem gyümölcseikről ismeritek meg őket,” a diplomatia nyájás állitgatásai mellett nem kerüli ki figyelmeztetést azon minden lapokban kiemelt tény is, hogy a francia tengerészetet nagyszerű mértékben erősítik. Az angol politikának pedig két elve van, a melyet egy londoni heti lap nyilván hirdet, s a szigetországnak bármint pártához tartozó kormánya legalább oly szentül megtartja, mint nagy Péter csár-nak állítólagos végrendeletét az oroszok; e két elv imez: a britt kereskedelmet folyvást minden irányban kiterjesztetni, s nem tűrni, hogy a világon két flotta legyen, a melyek egyesülten erősebbek lennének az angol hajóeregnél.

— Az angol tisztek a Malakoff hg

tiszteletére lakomát szándékoztak adni, de mivel alig akadt husz aláíró, a dinomdánom elmaradt.

Russell lord, mint angol lapok állítják, egyfelől a peelitak vezéreivel s másfelől a radikálisokkal előre megegyezett, s e coalitíonak már most szándéka megszorítani a miniszteriumot, egyszersmind pedig megakadályozni, hogy a toryk történhető veresége Palmerston pártja javára üssön ki. Russell lord tehát, mint látszik, még korántse tett le a gapjuzsákra-ülés vágyáról; csak az a kérdés, hogy mivel e zsákot egymaga nem töltheti be, ki fogja még ott ő lordsága mellett helyet foglalni? A radikálisokkal való szövetség nem igen megnyugtató a csatornán túli kormányra nézve, valamint Angliában se nézik közönyt a francia készületeket. „Mindenekelőtt,” írja a „Times”, vigyázzunk magunkra, nehogy meglepettessünk; a mi országunk partjait minden perczben megtámadhatja egy hatalmas nemzet, mely nyilván ellenséges célzattal a legnagyobb szerű készületeket teszi.

Törökország. — Sefer pasha és Naib Emin pasha között a kibékülés még nem állt helyre, azonban nem szenved kétséget, hogy a közös veszedelem ellenében a kibékülés létrejöhet. Azalatt a Sefer pashának engedelmeskedő 12 kerület küldöttei gyűlést tartottak, mely alkalommal magokat kötelezték, a hadsereg szükségletére 105,000 k. gabonát és 15,000 okkavaját szállítani. Mint hírlík, az oroszok is jelentékeny hadikészületeket tesznek. — Miben állt legyen a Mehemed bey (Bangya) árulása, még körülmenyesen nem tudjuk. Elég az, hogy az ítélet nem hajtatót végre, Sefer pasha ellene szegüljön annak azon okból, mivel Mehemed bey a török

hadcsereghez tartozik. Megelégedtek tehát azzal, hogy Mehemed beyt őrizet alatt Trapezuntha küldték, honnan már Sztambulba érkezett.

UJ POSTA

Az angol kabinet állása napról napra nehezebbé válik. — Scylla és Charibdis között evez, az indiai és „Cagliari” kérdés közt, ma egyik, holnap a másik szírt felé hajtja; csak is a whigek vezetői közti versenyeskedés tartja még fenn, s a miniszterek gyengesége még Palmerston lordot is, a ki egy ideig vissza akar tartani magát, nyílt ellenzékre látszik hajtani. A dolog igen is furcsa kezd lenni; van Palmerston-bill, van billje a tory-kabinetnek, vannak javaslatai Dizraelinek, vannak Russellnek, s az indítványok e bőséges volta mellett is vagy talán éppen e miatt az indiai kérdés még mind nem akar megindulni és célhoz érni; a sok fa miatt az erdőt nem lehet többé látni.

A dunai fejedelemségek politikai helyzetével az angol parlament lán meg a conferentia megnyílása előtt is fog foglalkozni, minthogy Gladstone az alsóházban bejelentette, hogy célja olyszöru határozatot javasolni, miszerint Moldv és Oláhország népének saját képviselői által kifejezett ohajátait vegye méltányos tekintetbe az angol nemzet.

Egy német hírlap levelezője írja, hogy a Malakoffi hg. ezelőtt néhány nappal meglátogatta a „Britt Muzeumot”, s bemenvén az olvasó-terembe is, ki állt ott vele szembe? Dr. Bernard Simon. A Muzeum igazgatója, ki a hget vezette, gazdai tisztjének tartá egymásnak megne-

vezni őket, mire mind a ketten farkasszemmet meresztének egymásra és azzal maradt az ismeretség. A marsall polgári köntösből volt.

Az april. 27-ki titkos tanácsban, mint Párisból írják, csakugyan szóba jött a mostani szigorú rendszerrel való felhagyás. Billault hathatósan szólott a szelidebb utra visszatérés mellett; Franciaország már is olyan mint a váltott gyermek. De betörtött a kése a volt belügyminiszternek, mert Morny, Troulong és Baroche a jelen rendszert védelmezték. Az engedetlen beteg tette kegyetlenné az orvost. Espinasse mélyen halgatott, mert voltaképpen az ő tárczája körül is járt a kérdés. A szelidebb rendszer szépen elrántaná alóla a gyékényt. A császár szintén szokása szerint majd mitse szólott, csak kihallgatta a véleményeket.

Espinasse-nak egy nyilatkozatát említik, a melyet nem rég a lillei küldöttségnek tett, mely némi megjegyzéseit adta elő ama város nagyobbságtól illetőleg; a francia miniszter azon hihetőséget hozta fel, miszerint „Lille könnyen megszűnhetnének határ város lenni.” Mit érnek ilyes nyilatkozatokkal szemben a „Moniteur” megjegyzései azon igazgatottság lecsillapítására, a melyet az újabb katonaszedés Franciaországban is előidézett?

Cavour gróf, a szárd miniszterelnök is jelen akar lenni Párisban a conferentián alatt; nem tudni tőkéletesen mit kereshet ott, mivel a keleti dolgok ismeretével alig birhat oly mértékben, hogy az ő tanácsa a szárd értekezleti meghatalmazottnak sok hasznára lehessen. Lehet, hogy csak a „Cagliari” kérdés forog fenn, a melyre nézve Angolország maga tartása még mind tétovázó, a Franciaországé pe-

dig rendkívül titkolózó. A hivatalos francia lapok e titok leplét éppen nem szellőztetik, csak arra szorítkoznak, hogy a szárd kabinetet a Defforesta-törvény keresztülviteleért szörnyen dicsérik — csapják neki a lencsét, de vajjon jól lakhatik-e vele a szárd, az más kérdés.

A dán-német viszályt illetőleg meglepő az „Independance”-nak Frankfurtból kapott sürgőnye, mely szerint, Angol-Francia- s Oroszország követel közösen megkérték a Búndot, venné komoly megfontolást alá a dán javaslatokat, hogy szépszerivel kiegyenlítődjék a viszály. Nem képzelhető, mi körülmények jöttek e napokban közbe, hogy a külhatalmaknak e tisztán német ügybe avatkozását igazolják.

A cserkeszek között visszavonás látszik uralkodni, mely igen hasznos szövetségese lesz az oroszoknak. Mehemed bey 60 cserkesz főnökkel érkezett meg Sztambulba, a kik Sefer pasát elhagyta s Naib részére álltak. Mehemed bey abba jár most, hogy Sefer pasát vádállapotba helyeztessék. Naib visszatért Circasiába, hol a népességet maga körül igyekszik gyűjteni.

Alexandriában olasz menekültek lázadása tört ki, a melynek elnyomására az alkirály kénytelen volt személyesen is megjelenni, mivel a város pasha — kormányzója hajlandóbb volt a lázadókkal alkudozni mint nekik ellenszengülni.

Sajtóhírek. Lapunk 35. szám 3-ik hasábj. 29. sorban „pártosabbjai” hibáson áll „pártasabbjai” helyett.

Bécsi börze. — Május 5-kén. Erdélyi urbéri papír 78 1/2. Magyar urbéri papír 79 13/16. Nemzeti kölcsön 84 1/2. Arany 7 1/2. Darabja 4 frt 51 1/10 kr. Ezüst 5 3/8.

Felölös a szerkesztésért BERDE ÁRON.

Urbérkárptólási tüke-utalványozás.

A károlyfejevári cs. k. megyei törvényszék után febr. 27-ről 1858. Hamar Györgynek asszonynepe, voresegyházi birt. után 790 ft 25 1/2 kr. — Tamásy Kátának Tóth Józsefnek lompaházi, szászujfalvi birt. után 3816 ft 15 kr. — Barsay Gergelynek csorai, tartarjai birt. után 31246 ft 55 1/2 kr. Lang Nina öz. Kemény Józsefnek magyar-bükkösi, gambusi, olah-péterlaki birt. után 15120 ft 44 1/2 kr. urb. kárp. tüke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók június 10-ig. Targyalási nap aug. 10-dike d. e. 9 órakor.

A brassai cs. k. megyei tör. szék után márcz.

13-ról 1858. Hersényi Ferencz örökösinek hersényi birt. után 1158 ft 46 1/2 kr. urb. kárp. tüke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók 1858 jun. 30 ig. Targyalási nap aug. 27-ke d. e. 9 órakor.

A maros-vásárhelyi cs. k. megyei törvényszék után márcz. 6-ról 1858. Simon György örökösinek nagy-kendi birt. után 242 ft 13 1/2 kr. — Nagy Zsuzsánna öz. Utozás Jánosnak székelyfalvi, horzasi birt. után 1462 ft 3 1/2 kr. — Jakab Jánosnak szász-nádosi, hétúri birt. után 979 ft 57 1/2 kr. — Öz. Szász Gábornak gogányi birt. után 479 ft 57 kr. — Kínisi Mihálynak szász-csávási birtoka után 158 ft 22 1/2 kr. — Simon Józsefnek és

Mártonfi József Kovács Józsefnek egerstói birt. után 211 ft 18 1/2 kr. — Csernátoni Ferencznek vámos-udvarhelyi birtoka után 262 ft 10 1/2 kr. — Szalanczi Józsefnek oláhállyai, ó-kocsárdi, laczkódi, csüdbelki birt. után 1614 ft 17 1/2 kr. — Vita Zuzsánna Szalanczi Józsefnek gallalvi birtoka után 251 ft 33 kr. urbéri kárpótlási tüke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók jun. 12-ig. Targyalási nap jul. 31-ke d. e. 9 órakor.

A dézsi cs. k. megyei törvényszék után jan. 1-ről 1858. Mócsa Ferencznek pecsétsegi birt. után 2153 ft 22 1/2 kr. — idős Bodó Zsigmondnak f-gyékényesi birt. után 755 ft 39 1/2 kr. — Csákány Károlynak pestesi birt.

után 705 ft 3 3/4 kr. — Hersényi Lászlónak bálványos váralyai birt. után 725 ft 31 1/2 kr. — Nagy Zsigmond és Nagy Eszternek kosztalvi birtoka után 285 ft 37 1/2 kr. — Miskolczy Kata Moirár Samuné, ifj. Miskolczy Mihály és Borbárának kosztalvi birt. után 360 ft 40 1/2 kr. — Jékely Lajosnak belheleni, alsó-oroszalvi, malomi, maluczi birt. után 2008 ft 4 1/2 kr. — Jékely Sándor cs. k. századosnak saigói szukereki, dengelegi birt. után 2029 ft 52 1/2 kr. urbéri kárp. tüke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók folyó évi június 14-ikig. Targyalási nap aug. 14-dike, d. e. 9 órakor.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(369) STEIN JÁNOS-nál Kolozsvárt és WITTICH JÓZSEF-nél M. Várárhelyt kaphatók:

A HÁZTARTÁS és MEZELGAZDASÁG TUDOMÁNYA.

Figyelmeztetvén házak újabb s régibb törvényeire sat. Szerző BALÁZSHAZI JÁNOS, a magyar tudós társaság rendes tagja.

2 kötet 2 ft pengő.

(380)

(3—3)

ALLGEMEINER HAND-ATLAS

der Erde und des Himmels.

Entworfen und gezeichnet von Kiepert, Weiland, C. Gräff und A. Gräff.

70 Karten Kupferstich. Grösstes Imperial-Landkarten-Format.

Preis prachtvoll gebunden 10 guld. cmze.

Dieser Atlas ist die Frucht jahrelanger mühevoller Anstrengungen; die Ausdehnung der Karten bis zu 600 Zoll exclusive Rand giebt ein übersichtliches, deutliches Bild der Länder und die Namen sind mit grosser, klarer Schrift gestochen, die das Auge beim Aufsuchen und Arbeiten nicht ermüdet.

Unter den Kartenwerken, welche aus unserem nummehr seit dem Jahre 1804 bestehenden Institute hervorgegangen sind, nimmt der Hand-Atlas von Kiepert, Weiland und den Gebrüdern Gräff die erste Stelle ein. Die vorliegende Pracht-Ausgabe mag beweisen, welch hohen Grad von Vollendung in Stich, Druck, Papier und Colorit unsere Zeit erreicht hat.

Weimar.

Das Geographische Institut.

Verzeichniss der Karten:

Planiglob der Erde. Die Erde, in Merkators Projection. Europa, Generalkarte. Europa, orohydrographische Karte. Deutschland. Österreichischer Kaiserthum. Erzherzogthum Österreich. Böhmen. Mähren und Österreichisch-Schlesien. Steyermark. Krain und das Küstenland. Tyrol. Ungarn und Galizien. Preussischer Staat. Provinz Brandenburg. Provinz Pommern. Provinz Schlesien. Provinz Sachsen und Anhalt. Provinz Rheinland und Westphalen; mit Hessen, Nassau, Waldeck und Frankfurt. Provinz Preussen und Posen; mit dem Königreich Polen. Bayern. Württemberg und Baden. Königreich Sachsen. Hannover, Braunschweig, Oldenburg und die Hansestadt Mecklenburg. Sachsen-Crossherzogthum und Herzogthümer, mit den Fürstenthümern

Schwarzburg und Reuss. Schweiz. Italien, Generalkarte. Nördliches Italien. Südliches Italien. Frankreich. Spanien und Portugal. Britische Inseln. England. Schottland. Irland. Niederlande und Belgien. Dänemark. Schleswig, Holstein und Lauenburg. Schweden und Norwegen. Europäisches Russland. Europäische Türkei und Griechenland. Griechenland nebst den Ionischen Inseln. Asien, Generalkarte. Asiatische Türkei. Arabien. Iran, Persien, Afghanistan und Beludschistan. Indusländer nebst Afghanistan und Süd-Turkistan. Vorder-Indien. Hinter-Indien nebst Inseln. China und Japan. Das ganze Russische Reich. Africa, Generalkarte. Nordöstliches Africa. Nordwestliches Africa. Westliches Mittel-Africa. Westliches Hoch-Africa. Ostliches Hoch-Africa. Südspitze von Africa mit einem Beikärchen der Halbinsel des Vorgebirges der guten Hoffnung. America, Generalkarte. Nordamerica. Vereinigten Staaten. Ostlicher Theil der Vereinigten Staaten. Mexico, Texas, Californien, Centralamerica. Westindien. Südamerica. Australien, Generalkarte. Austral-Continent, oder Neu-Holland. 1. Nördliche Sternkarte. 2. Südliche Sternkarte. Planetensystem der Sonne von Klöden.

(438)

(1—3)

Eladó ló, szekér, szerszámokkal.

Egy régibb, de jó fedeles szekér, továbbá egy egészen új és csinos készületű koci, két igen jó 7—8 éves lovakkal és szerszámokkal együtt — a tulajdonos elutazása miatt — jutányos áron eladó. Értekezhetni Külső-magyar-utczában 42. szám alatt.

(426)

(3—3)

Birka-eladás.

Borsán, Kolozsvár közelében ezer darabra menő finom birka eladó. Bővebben értekezhetni Kolozsvárt Demeter Károlynál, alsó-szénutca 47. szám alatt.

(425)

(3—3)

Jószág-eladás.

Gróf Péjácsevics Márknő született gr. Bethlen Hermina ő nagysága borsai. sz. csehi, n. paczali, springi, szász-zalaknai, mező-szilvási és szt annai jószágai az azokhoz tartozó részekkel együtt, szabad közből eladók. Értekezni lehet Kolozsvárt Demeter Károlynál alsó-szénutca 347. szám alatt.

(421)

(3—3)

Stein János-nál Kolozsvárt és Wittich József-nél M. Várárhelyt kaphatók:

HAZÁNK. Közlemények a nemzeti történetek és honismeret köréből, szerkeszti Török János a magyar academia tagja, 1 nyolcz füzetből álló évi folyamának ára 5 ft.

Dr. HEGEDÜS LAJOS. Irománypéldák a polgári törvénykönyvhez, s az ideiglenes polgári perrendtartáshoz. Ára kemény kötésben 3 ft.

MÉSZÁROS K. Az urbéri hátralekók körüli törvényes eljárás, az 1857. szeptemb. 26-ról kelt cs. k. nyiltparancs, rendeletek szerint. Ára 1 ft.

Dr. NENDTVICH K. Utazása Amerikában, egy földabroszszal és három körrajzzal, 2 k. Ára kötve 4 ft.

Az Erdélyben megszüntetett országos jövedelmekből adandó kárpótlás, földbirtokosok, törvényszéki hivatalnokok, ügyvédek s jegyzők számára. Ára füzve 1 forint.

A „LUCIFER KISASSZONY”, regény folytatása megjelent Vénus szerelmei czim alatt. Ára 1 ft.

AZ ÚJ ERDŐTÖRVÉNY, A POLGÁRI magánjog és nemzeti gazdasági érdekek szempontjából, magyarázza Mészáros Károly. Ára 1 pft.

A TAGOSZTÁLYBAN VALÓ ZAVAROK TÍZTÁBA HOZATÁLÁRÓL, írta Balázsházy János magy. tud. t. tag. Ára 40 kr.

VEGYTANI KÉPEK A KÖZÉLETBŐL. Johnston nyomán, kiadja Csengery Antal. 2 köt. 3 ft.

(433)

(1—3)

Könyvhirdetés.

Debreczeni Márton halála után gr. Mikó Imre ő exja által kiadott „KIOVI CSATA“ című hőskölteményének Pesten — hol az kiadott — el nem kelt példányai a mai napon nekem levén eladás végett átaladva: bátor vagyok a néhai lángeszű író és hasznos életű hazafi emlektét művére kortársait, barátait, tisztelőit, ismerőit és az erdélyi olvasó közönséget általában annyival inkább figyelmeztetni, mivel ezen eszmékben és költői szépségekben gazdag mű egész jövődelme a boldogult író árvaírnak részére lakarempénztartba tételtt s fog telenit az ezután begyűlendő összeg is. Leszállított ára a nagy regálpapírosra díszesen nyomtatott s25 ívet tevő könyvnek 2 pf. Kaphatni Szebenben, Steinhausennél, Brassóban Németh Wilmosnál, M.-Vásárhelyen Wiltich József könyvkereskedőknél. STEIN JANOS.

(434)

(1—2)

Hirdetés.

Gróf Bethlen Farkas bonyhai uradalmaéhoz tartozó felső-kápolnai és o. szt. lászlói két újnégynégy kövű Küküllőn levő lészlelő malmai, minden időben 6 évekre haszonbérbe kiadandók; a haszonbéri feltételek megláthatók Bonyhán a gazdatisztánál, vagy alulírtán Erzsébetvárosban.

Páva V. Elek.

(429)

(2—2)

Természeti csoda.

Egy fiatal olasz

tünetmény - leány

csak jövő szerdái látható.

Alulírt ajánlja magát a magasrendű nemességnek, cs. k. katonaságnak, úgy szintén a t. cz. közönségnek, ezen szép ritkaság phomenen mutatásával, mely a párisi orvosi-egylettől, mint e nemből a leggyengédebbnek elismertett.

Ezen leány, gyapjával fején, született, hasonló a barbariai és perzsiai kosokéhoz, az ugynevezett merinó-juhokhoz.

Gyapja a legszebb és legfényesebb szőke ragyogó és 52 centimetre hosszú. Növe mint a fak, alakítván bokrokat és ágakat, melyek később elfonyadnak és szárazakká lesznek, és mint lomb a fáról lehullnak, ezután pedig ismét a legszebb bújásban megnőnek.

Mindenkinek, főleg természetvizsgálóknak a legnagyobb meglepetésére szolgál.

Daczára mindezeknek ezen meglepő tünetmény minden természeti szépségekkel felruházva, mint-hogy karsu és arányos, fehér testbőrű és nemes ábrázatu, mi minden fővárosokban a legnagyobb csodálkozást gerjesztette.

Azon n. t. uraságok, kik ezen tünetményt jelenlétükkel megfizetni szíveskednek, a fent leírt gyapju valóságáról magol at bizonyosokká tehetik, annak szagát és ruganyosságát megkísérte.

Belépít díj: 1-ső hely 20 kr., 2-dik hely 10 kr. p. — A gyermekek csak felét fizetik.

Látható Monostor-utcában. Zestner ház, 174 szám alatt, reggel 9 től 12-ig, délután 3-tól 8 óráig.

J. E. DINANT.

(10)

MOLL

SEIDLICZI POR.

Az utolsó párisi világkiállításán a hivatalos Wiener-Zeitung szerint minden hasonló házi orvosszerek felett **egyes-egyedül** méltott **jutalom-médallere.** s a nemzetközi bíróság ezen souverain ítélete által megczafolatlan bizonyítvány van adva arról, hogy ezen készítmény minden kül- és belföldi ily-szerű készítményeket jóságával és becsességével felülmul.

Egyedüli központi szállító raktár: Bécsben a Gólya czimerű gyógyszerár, Tuchauben, a Wandl-hotellel szemben.

Egy bepecsételt satul ára: **1 ft. 12 kr. p. p.**, a melyhez pontos haszná-lásmódi utasítás van mellékelve, különböző nyelveken.

Főraktár Kolozsvárt: RITTER TRAUGOTT özvegye gyógyszer-tára, b. Monostor-utcában, Szászvárosban SPECH gyógyszerésznél, Besz-terczén SZONGOTT, Déván BÜCHLERNEL.

Ezen Seidlitz-porok, melyeket mindenütt számtalan példák és hosszas tapasztalás oly hasznosnak talált, hogy azok híre a birodalom határait túlszár-nyalta. Hogy MOLL-féle Seidlitz-porok minő gyögyerővel bírnak jelesen a gyomorbajokban és szorulásokban, hogy minő segélyt nyújt a májbajokban, szorulásokban, aranyérben, szédülésben, szivdobogásban, vértolulásban, gyomorgöresben, nyálkákorságban s különböző női betegségekben, azt megalla-pított tenyek bizonyítják, és számtalan ingerlékeny személyeknek nyújtott lenye-ges könyynyűlést és új letterőt ezen szerek okos használata.

Ugyan ott mindig kapható: Csuka-máj olaj (Darrsch Leberthran-ölh).

(58)

Dr. Hartung-féle cs. kir. szabadalmazott

CHINAHÉJ-OLAJ.

A hajnövet megtartására és szépítésére;

egy üveg használati utmutatással együtt 50 pr.

NÖVÉNY-HAJKENŐCS,

a hajnöves fölélesztésére és erősítésére; egy köcsög használati utmutatással együtt 50 pr.

A dr. Hartung-féle hajnövesztő-szerek, behizonyult kitűnő jó tulaj-donságai s jutányos áraik által igen kedvezőleg különböznek az oly sok részről dicserst macassar-, lapugyókér- s minden más egyéb hajolaj és hajkenőcsöktől, s e szerint azok méltán; mint e nemből a legjobb és legutányosbak lelkiismeretesen ajánlhatatnak. Ez iránti kimerítőbb leírások ingyen szolgáltatnak, és magok a szerek valódi és nem hamisított állapotban kaphatók Kozsvártt egyedül a Wolff J. gyogy-szertárában; valamint

Szebenben: Zóhrer Ferencznél, Brassóban: Stenner, Hoffmann és Ko-nopaseknél, M. Váshelyt: Fogarasi Demeternél, Tordán: Vélies Györgynél és Wolff G. gyógyszerárában. Segesvárt: Misselbacher J. B-nél található.

(38)

NÖVÉNY-FOGPOR

G. J. POPP-tól.

Fogorvos s az Anatherin-szájviz sat. kiv. tulajdonosa.

E növény-fogpor aként tisztítja a fogakat, hogy naponkinti használata által nemcsak a szokott, annyira kellemetlen borkó távolítható el, de a fogak zomancza fejébb és gyöngédebb lesz; erősíti a foghúst, s ezáltal a már megromlott fogak épségét viszzaadja, és kellemes illa-tával a saját legrosszabb szagát is eltávolítja.

Egy skatulya ára 36 kr. p. p. Található Kolozsvárt Wolff J. gyógyszerárában és Tordán Wolff Gábornál

(105)

Porosz királyi kerületi főorvos

Dr. KOCH

jegeczes NÖVÉNY-CZUKORKÁI

változatlanul eredeti skatulyákban 20 és 40 pkron árultatnak

Ezen a legjeles s legalkalmasab növényekből a legüstább jegedzett czukor egy részével készült Dr. Koch-féle növényczukorkák — a legtekintélyesb vélemények szerint — mint enyhítő hatású szer, köhögésben, re-kedtségben, torokfeszülésben, nyálvesködésben sat. kiűnőleg ajánlhatók, melyek a bennük foglalt növény-és edes nedvek legjáva által a beszélő szerv tisztasága, clevessége és hajlékonyságára a legjobb hatással vannak. Ezek nemcsak ezen valóban jöltevő tulajdonságai által igen előnyösen különböztetik meg magokat az oly gyakran annyira dicserst mellczukorkáktól, Pate pectorale sat. hanem mindezen készítmények fö-lött még különösen az által tüntetik ki magokat, hogy az emésztő szervek által könnyen fölemészteinek, s hosszabb használat mellett sem okoznak semminemű gyomorbajokat, sem savanyúságot, sem elnyálkásodást nem hagynak hátra.

Kolozsvárt Wolff J. gyógyszerésznél, valamint Abrudbányán: Ferenczy Mihály; Beszterczén: Kelti Frigyes és Dietrich-Fleischer; Déván: Büchler L. Erzsébetvárosban: Smidt Andr. Szebenben: Zóhrer F.; Brassóban: Stenner Fr. és Hoffmann; Marosvásárhelyt: Fogarasy Demeter; Szászsebesen: Weissörtel F.; Köhalom: Melas F. Ed.; Segesváron: Misselbacher B. F.; Székely-Udvahely: Kaunc A. F.; Tordán: Welits György és Wolff G. gyógyszerárában.

Minden tévedés kikerü-lése végett pontosan kell vigáznai arra, hogy a Dr. Koch-féle jegeczes növény-czukorkák csak hosszukás skatulyákban vannak pak-olva, melyeknek barna be-tükkel nyomott fehér függ-vénye a fennebb látható pe-szétet viseli.

(430)

Méltóságos gróf Kornis Josefa Kállai Gusztávnő megbízása folytán ezennel közhírré tétetik: miként tisztelt grófnét tulajdoni jogon illető székely-udvarhelyi, miklósfalvi s hozzá tartozó rész közágai örökron eladók, a vételár, s ide vonatkozó feltételek iránt értekezhetni személyesen, vagy bérmentes levelek által országos ügyvéd Simon Eleknel Kolozsvárrt belső középútcza 502 sz. alatti saját házánál.

(431)

Alulírt szerencsés jelenteni a nagyérdemű közönségnek, hogy külmagyarutczai 228 számú házánál mindennemű jó házi kamuka asztalneműk találhatók illendő áron, egyszersmind alulírt föl-vállal bárminemű kamuka szőni valókat is. — Kolozsvárrt május 6-án 1858.

Komecsni Ignác,
kamuka - szövő lakács.

(424)

Butorraktár-kinyitás.

Alulírtaknak van szerencséjük jelenteni a nagyérdemű t. cz. közönségnek, miszerint egy egészen újból felszerelt butor-raktár aklitván, megnyitása idejét idei május hó 8-ára tűzték ki. Vállalkoznak alulírtak bármi névvel nevezhető asztalos-butorok kiállítására, — megrendelések szerint történendő elkészítésére oly móddal, hogy a megrendelt butordarabok kiállításához szükséglenő kárpitos munkát is elvállalják a legutánosabb ár mellett. Ezen kívül felvállalnak akár minemű olyan asztalos-munkákat is, melyek egy épület tökéletes felszereléséhez tartoznak, legyen a munkálat vidéken vagy itt helyt véghezviendő. Mindenekfelett pontos felelősségmelletti szolgáltatásokat ajánlják.

Butorraktár-helyiségük vagy on belmagyarutczá, 437 szám alatt. — Kolozsvárrt ápril 30-án, 1858.
Aranyos Mihály,
Lászlófi Ferencz,
Tordai József,
Kolozsvár városi asztalos-mesterek.

(422)

Bolt eladás.

A szászvárosi kerületben Szászvárost a piacz szögletén Bregyár Miklós czege alatti jó hírből singes, és minden nemű diszkekkel ellátott, körülbelül husz — huszonöt ezer p. forintot érő kereskedés kedvező feltételek mellett eladó.

Bövebben értekezhetni a tulajdonos Bregyár Miklóssal Szászvárost saját házána; azonban addig is könnyebb tájékoztatás tekintetéből a főbb pontok ezennel közöltek:

a) Inventáltatván a bolt, a kitűnendő árnak lefizetését 4, legfőlebb 5 év alatt kívánja a tulajdonos.

b) Biztosítás végett a bolti árt legalább kétszer fölérő értékű fekvő jószág kimitatású és lekötését kívánja a tulajdonos, vagy pedig egy elegendő birtokos jóállását; önként éretetődven: hogyha az egész ár egyszerre letétetik, akkor nem szükség a biztosíték, ha pedig csak fele, úgy csak a másfelére, szóval a fizetetlen összegre kell a hypotheca.

c) A kelmék bécsi árának 5—6 perczent rabatt-ja elengedtetik, a mint t. i. a fizetés nagyobb vagy kisebb részletben történend. Szászváros ápril. 19, 1858. Bregyán Miklós, n. kereskedő.

(418)

Az ugynevezett Borjumál felső és alsó részében, két jó karban levő

SZŐLLŐSKERT

jutányos áron szabad kézből eladó. Bövebben értekezhetni Stein J. könyvkereskedésében.

(139)

Kolozsvárrt, STEIN JÁNOS

bizományában, megjelent, s általa minden hiteles könyvárusnál megrendelhető:

ZANDIRHÁM.

Székely hősköltemény.

Irtá DÓZSA DÁNIEL.

A műnek tartalmát képezi egy történelmi levél a székely nemzett összerakozatáról; s rövid értekezés a versezet mértékrendszereiről. Maga a főmunka tizenkét költeményszakra van osztva n. m. I. A RABONBÁNOK TORNYA. II. JOLÁN. III. A BARNAVITÉZ. IV. ADORJÁN ALMA. V. A PÁLYADAL. VI. AZ ÖRJÖNG ZOA. VII. A SZÉP BISEN NŐ. VIII. A SZÁZADIK KOPONYA. IX. ÖRLECZ VÁRA. X. ZABRÁN DALA. XI. ZOA II RE. XII. A NEMERE SZELE.

A tiszta apró petit betűvel 320 lapra terjedő s izletes kötetbe fűzött könyv ára 2 forint pengő p.

(37)

GYOGYSZERES SZAPPANOK.

A biztosan s gondosan készített GYOGYSZERES SZAPPANOK

használatu újabb időben valódi szükségessé vált, mi itt a lehető legtökéletesebb módon találja kielégülését. Az ezen szappanokban foglalt gyógyszerek formája s mennyisége részint elismert ügyessé és magas állásu orvosok ítélete által jóváhagyva s azoknak saját használatu által teljesen igazolva van, részint pedig a készítmények alapjául vett növények különösen oly egyénektől erednek, kik az orvosi szakban tekintélyt szolgálnak. Ekképp már kisebb körökben sikerült irántuk kedvező részvétet ébreszteni, mely körökből azon felszólítás indult ki, hogy a közönségnek nagyobb mértékben nyújtassék alkalom, magát kellemes formájú s csekély költséggel járó alkalmas szerekkel elláthatni. — AZ ALÁBBI ELŐSZÁMLALT GYOGYSZERES SZAPPANOK SORA oly gyógyszeranyagokat foglal magában, melyek tiszta és hamisítlan minőségben oly mennyiséggel kapcsolattak a készítményekhez, miszerint azok az orvosi használatnak tökéletesen megfelelnek, s a kívánt hatás tőlük biztosan várható.

nálata által teljesen igazolva van, részint pedig a készítmények alapjául vett növények különösen oly egyénektől erednek, kik az orvosi szakban tekintélyt szolgálnak. Ekképp már kisebb körökben sikerült irántuk kedvező részvétet ébreszteni, mely körökből azon felszólítás indult ki, hogy a közönségnek nagyobb mértékben nyújtassék alkalom, magát kellemes formájú s csekély költséggel járó alkalmas szerekkel elláthatni. — AZ ALÁBBI ELŐSZÁMLALT GYOGYSZERES SZAPPANOK SORA oly gyógyszeranyagokat foglal magában, melyek tiszta és hamisítlan minőségben oly mennyiséggel kapcsolattak a készítményekhez, miszerint azok az orvosi használatnak tökéletesen megfelelnek, s a kívánt hatás tőlük biztosan várható.

Hamiblag-szappan, görvélyes bajoknál, darabja 32
Irla-szappan, idült bőrkötegeknél, dbja 29
Terpentin-szappan, csúszos bennulásoknál, darabja 20
Benzoe-szappan, bőrkeményeségnél, db. 23
Kámfor-szappan, csusz és köszvény-nél, darabja 20
Kéniblag-szappan, elévült bőrkötegeknél, darabja 27

Halmájszir-szappan, görvélyek és aszkóroknál, darabja 20
Kátrány-szappan, bőrhámladék és kütegeknél, darabja 20
Epe-szappan, szeplőnél és fejbőrmosáshoz, darabja 20
Kén-szappan, mindennemű bőrkötegeknél, darabja 20
Rozmárin-szappan, erősítő mosások és fürdőkhez, darabja 20
Könlegeg-szappan, daganatok és keményedéseknél, darabja 20

Ezen a vegy-gyógyszerészeti elvek alapján gondosan készített gyógyszeres szappanok azon bizosságnál fogva, mit a több rendű tudományos vizsgálatok s gyakorlati használatok öröndetes eredményei nyújtanak, a közönségnek méltán ajánlhatók. A különböző gyógyszeres szappanok készítése s használati módjáról szóló utasításban, mi minden raktárban ingyen szolgáltatik, egybefoglalt szempontok tán általános megnyugvást nyújthatnának azoknak sokszorú használatosságát illetőleg; azonban az orvos utak megítélésére hagyatjuk, a legmegfelelőbb használati módot még számos más esetekben is meghatározni s rendelkezéseiket a szerint adni.

RAKTÁRAK, melyek a törvényhez képest csak iparüzleti joggal bíró gyógyszerészekre bízhatnak, a bel- és külföld előkelőbb gyógyszer-táraiban léteznek, Kolozsvárrt Wolff J. gyógyszerésznél, Tordán Wolff Gábor gyógyszerésznél.

(297)

IGAZI SCHNEEBERGI FŰ-ALLOP

mell- és tüdő-betegek számára.

Orvosi rendelet szerint a leggyógyítóbb és frissen sajtoltt füvekből készítve

VILHELM FERENCZ és BITTNER GYULA

neuenkircheni

gloggnitzi

gyógyszerészek

által.

Egy üveg ára használati utasítással 1 frt. 12 kr. pp.

Továbbá: Kolozsvárrt: Wolff János gyógyszerésznél. Brassóban: Gyertyánffy; Tordán: Wolff G. gyógyszer M.-Vásárhelyen: Braun József és társai; Aradon: Hobst F. J.; Temesváron: Kraul János; Lugoson: Arneld József; Verseczen: Carnass J.; Pancsován: Graff W. K. gyógyszer; Kubinyban: Czitkawstó Balázsnál.

(40)

Dr. SUIN de BOUTEMARD-féle
fűszeres

FOG-PÉP (Zahn-Pasta)

Mint tudva van a különböző FOGPOROK használása nemcsak nem elégséges a fogakat minden üleptől tökéletesen megtisztítani s azok fényét ismét helyreállítani, hanem ezen porforma szerek folytonosan használva, m g részint a foghusra, részint a fogzománczra káros hatással is vannak. E tények több évi tapasztalások gyűjtésére és kémlőldésekre szolgáltatott egy célszerűbb formájú fogszert feltalálhatni, minek eredménye lett: Dr. SUIN de BOUTEMARD FŰSZERES FOG-PÉPE.

A pép-forma t. i. oly formának bizonyult be, mely a foghust edző hatásánál fogva egyszersmind a legbiztosab s legártatlanabb fogtisztító szer, mely a fogak közt képződő állati és növényi élődiék (Parasiten) elpusztítását eszközözi, s mely jótékony befolyást gyakorol az egész szájrügre és annak szagára, minél fogva tehát joggal legjobb szerül ajánlathatik, mely a fogak — az emberi szépség és egészséggel oly lényeges részének — művelésére és fenntartására s szenvedő bajok elhárítására alkalmas.

A dr. SUIN de BOUTEMARD-féle FOG-PÉP tehát, a széplési vegyészlet mostani álláspontja szerint a fogművelés nézve legnagyobb nyereseményül tekintethetik, és kaphatni igaz valódiságában Kolozsvárrt WOLF J.-nál és Tordán Wolff G. gyógyszer-tárában, pakétját 40 pkrjczárért.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda nyomdájában.